

POSTANOWIENIE

8 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marta Romańska

na posiedzeniu niejawnym 8 października 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa J. P.
przeciwko W. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
o ochronę dóbr osobistych i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej W. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w P.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 26 stycznia 2024 r., I ACa 1174/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od doręczenia pozwanej odpisu niniejszego postanowienia, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

[dr]

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna

jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do powyższych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Pozwana wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które przedstawił jako pytanie: - „w oparciu o jakie założenia bądź mierniki dostawca usług hostingowych, nie mając ani obowiązki ani możliwości prowadzenia postępowania dowodowego, ma oceniać treści zgłaszane jako bezprawne, w przypadku praw podmiotowych, których naruszenie badane jest na płaszczyźnie obiektywnej, jak i subiektywnej uprawnionego?”.

Pozwana powołała się również na potrzebę wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) w zakresie możliwości skorzystania przez świadczeniodawcę usług hostingowych z wyłączenia odpowiedzialności określonego przepisem art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1513, dalej jako: „u.ś.u.d.e.”) w zw. z art. 15 u.ś.u.d.e. oraz art. 24 § 1 k.c.;

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga określenia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało. Zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego, którego dotyczy dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna jest wnoszona w konkretnej sprawie, to zarówno charakter rozpoznawanego roszczenia, jak i ustalony przez

sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

O potrzebie wykładni przepisów prawnych jako przesłance przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania można mówić wtedy, gdy z mającego zastosowanie lub mogącego mieć zastosowanie w sprawie przepisu dekodowane są różne normy prawne, a brak jest wypowiedzi w doktrynie i orzecznictwie, które by te różnice usuwały i wyjaśniały przyczyny ich występowania. Potrzeba wykładni przepisów prawnych nie powstaje, gdy Sąd Najwyższy ustalił stanowisko i wyrażał poglądy we wcześniej wydanych orzeczeniach na temat wykładni przepisów objętych wnioskiem, a nie zaszły żadne okoliczności uzasadniające ich zmianę.

Wskazywane przez skarżącą wątpliwości zostały już wystarczająco omówione w orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. wyrok z 24 listopada 2017 r., I CSK 73/17, postanowienie z 2 stycznia 2019 r., I CSK 324/18). Sąd Najwyższy dokonał wykładni art. 14 i 15 u.ś.u.d.e. w zw. z art. 24 § 1 k.c. i wyjaśnił, że odpowiedzialność hosting providera należy oceniać przez pryzmat art. 24 § 1 k.c., którego zastosowaniu wobec administratora portalu internetowego nie sprzeciwiają się przepisy ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oparte na dyrektywie 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego na rynku wewnętrznym (Dz. U. WE L 178 z dnia 17 lipca 2000 r.), w tym jej art. 14 ust. 3. Powołane stanowisko jest zbieżne z poglądem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wyrażonym w wyroku z 10 października 2013 r. w sprawie Delfi AS v. Estonia, nr 64569/09. W konsekwencji Sąd Najwyższy przyjął, że bezczynności pozwanego hosting providera nie da się usprawiedliwić w wypadku, kiedy na jego stronie internetowej zostają zamieszczone wpisy drastyczne, wulgarne, obelżywe, skierowane do konkretnych osób, które w oczywisty sposób świadczą o naruszeniu dóbr osobistych, a wysokie prawdopodobieństwo pojawienia się takich wpisów było związane z tytułem i treścią opublikowanego artykułu. Sąd Najwyższy opowiedział się za rozumieniem art. 14 ust. 1 u.ś.u.d.e. w sposób nakierowany na ochronę osób, których dobra osobiste naruszają wpisy na stronach internetowych udostępnianych w sposób

niepozwalający na identyfikację autorów wpisów i pociągnięcie ich do odpowiedzialności cywilnej lub karnej. Wyłączenie odpowiedzialności usługodawcy udostępniającego zasoby systemu internetowego powinno być odniesione do braku jego wiedzy o bezprawnym charakterze danych zamieszczonych na prowadzonym przez niego portalu internetowym, a nie do braku wiedzy, że jakiegokolwiek dane zostały tam zamieszczone. Zestawiając art. 14 i art. 15 u.ś.u.d.e. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że art. 15 dotyczy sprawdzania przekazywanych, przechowywanych lub przez niego udostępnianych danych. Sprawdzanie należy odnosić do ich treści, a nie do samego ich pojawienia się na stronie internetowej. W ten sposób art. 15 u.ś.u.d.e. pozostaje w logicznym związku z treścią art. 14 ust. 1 u.ś.u.d.e. Zatem zwolnienie od obowiązku sprawdzania nie odnosi się do wpisów, które w sposób oczywisty dla każdego naruszają dobra osobiste osoby trzeciej.

Ustalenia faktyczne, będące podstawą wydania zaskarżonego wyroku są wiążące dla Sądu Najwyższego i niemożliwe wprost do zakwestionowania w postępowaniu kasacyjnym (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Z ustaleń tych wynika, że pozwana była świadoma treści godzących w dobre imię powódki oraz reakcji użytkowników serwisu wyrażanej w komentarzach. Pozwana utrzymywała linki prowadzące do bezprawnych treści, stwarzając stan naruszenia dóbr osobistych powódki przez kilka lat. Działanie to miało zawiniony charakter od momentu uzyskania informacji o tym naruszeniu z pism powódki. Sąd drugiej instancji uznał, że pozwana miała obowiązek przeciwdziałania naruszaniu dóbr osobistych osób trzecich w związku z prowadzoną przez nią działalnością oraz potrzeby ochrony ich praw. Pozwana dysponowała środkami technicznymi umożliwiającymi blokowanie, a także usuwanie niedopuszczalnych wpisów. Pozwana mogła podjąć środki takie samodzielnie, co również czyniła w trakcie procesu przez blokowanie niektórych komentarzy. Ponadto pozwana zatrudniała pracowników, którzy zajmowali się usuwaniem wpisów naruszających dobra osobiste i prawa autorskie osób trzecich. W efekcie Sąd drugiej instancji uznał, że pozwana nie wykazała braku bezprawności, a w konsekwencji nie może skutecznie powołać się na art. 15 u.ś.u.d.e., który przewiduje wyłączenie odpowiedzialności usługodawcy. Ta ocena nie jest oczywiście niewłaściwa w kontekście mającego zastosowanie w sprawie prawa i zasad jego wykładni.

Skarżąca upatruje również oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w naruszeniu art. 321 § 1 k.p.c., gdyż sąd drugiej instancji zmodyfikował termin wymagalności roszczenia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wywodu zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. Szczególna podstawa przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga przy tym samodzielnego, czyli odrębnego od podstaw kasacyjnych wskazania i wykazania naruszenia konkretnego przepisu prawa (procesowego lub materialnego), które jest oczywiste i bez wątpliwości prowadzi do stwierdzenia, że objęte skargą orzeczenie jest wadliwe i dlatego skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania.

Analiza uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie wskazuje na istnienie uchybień konstrukcyjnych, które uniemożliwiają jednoznaczne określenie podstawy faktycznej sporu i oceny prawnej przyjętej przez Sąd Apelacyjny. Natomiast argumenty przytoczone w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowią próbę zakwestionowania ustaleń faktycznych sądu drugiej instancji. Art. 321 § 1 k.p.c. może być naruszony tylko w sytuacji, gdy sąd orzeknie o innym roszczeniu niż zgłoszone przez powoda, a taka sytuacja nie miała w sprawie miejsca. Sąd ma obowiązek ustalić prawidłową datę wymagalności roszczenia i zastosować właściwe przepisy prawa materialnego przez prawidłowe zakwalifikowanie danego stosunku prawnego. W niniejszej sprawie sąd drugiej instancji był związany żądaniem powódki zgłoszonym w pozwie i nie orzekł wbrew jej żądaniu. Zatem oznaczenie właściwej daty wymagalności roszczenia przez sąd nie stanowi naruszenia art. 321 § 1 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania – art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 8 ust. 1 pkt 2 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 1935), orzeczono jak w postanowieniu.

[dr]

[a.ł.]